

Τα 150χρονα απο την εξέγερση των Φιλιατών

Κάθε λαός που θέλει να διατηρεί την αξιοπρέπεια του πρέπει να θυμάται και να τιμά τους προγόνους που αγωνίσθηκαν για την ελευθερία του, πρωτίστως. Ενα τέτοιο γεγονός σηματοδοτεί και η χρονιά που διανύουμε. Τα 150 χρόνια από την συμμετοχή των Φιλιατών στην ατυχή επανάσταση της Ηπειροθεσσαλίας- που έγινε το 1854 και ατύχησε γιατί δεν την ενέκριναν οι ευρωπαίοι, οι οποίοι με το στόλο τους απέκλεισαν τον Πειραιά, αναγκάζοντας την Ελλάδα να την αποκηρύξει και να σταματήσει να την βοηθά. Την χρονική εκείνη περίοδο, την περίοδο μετά τον Αλή, την περιοχή λυμαίνονταν οικογένειες αλλαξόπιστων κυρίως αλβανικής καταγωγής. Στον καζά Φιλιατών, με πάνω από 50 χωριά, μια Τουρκική στατιστική του 1878 ανεβάζει τον πληθυσμό σε 15.000 χριστιανούς και 11.000 Μουσουλμάνους. Ο πολυαριθμότερος χριστιανικός πληθυσμός είχε συγκεντρωθεί στα ορεινά για να μη προσκυνήσει, περιοχή Μουργκάνας κλπ. Και να λοιπόν το ιστορικό χρονικό που πρέπει να θυμηθούμε και να γιορτάσουμε:

" Στις αρχές Φλεβάρη του 1854 εξεγερμένοι κάτοικοι της επαρχίας Φιλιατών, με αρχηγούς τον Δημήτρη Ντόμαρη- από το Βαβούρι, τον Δημήτρη Ρούμπη- από τους Αγίου Πάντες και τον Παπαγιάννη Σέλιγγο- από το Φιλιάτι (Πλαίσιο;), κατέλαβαν το Φιλιάτι έκαψαν σπίτια, συνέλαβαν τη μάννα του Τζαφέρ Πασά Ντέμη κ άλλες τούρκικες οικογένειες. Οι αγάδες της Τσαμουριάς (Θεσπρωτίας), κάνουν κοινή σύσκεψη στις 21/2/1854 και αποφασίζουν να εξοντώσουν όλο το χριστιανικό πληθυσμό. Την 1 Μάρτη 1854 ανακατέλαβαν την πόλη, εξόντωσαν 11 προκρίτους σφάζουν όλους τους συγγενείς των επαναστατών και συνεχίζουν τις καταστροφές στα κοντινά χωριά Φανερωμένη, Φοινίκι, Γηρομέρι, Σίδερη κλπ Ο Κάλιο Πίτσαρης καίει την Κοκκινιά, Γολά και το Παλιοχώρι.

Τους χριστιανούς της Ηπείρου σώζει η επέμβαση του Γάλλου πρόξενου της Πρέβεζας Σμιθ Σάντερς ο οποίος μεταβαίνει στους Φιλιάτες και καθησυχάζει τους εξαγριωμένους τούρκους. Ο Ντόμαρης δηλητηριάστηκε στο Φιλιάτι το 1866 απι τους αγάδες".

(τα παραπάνω στοιχεία τα έχουμε από τα βιβλία "Ο Αγώνας των 16 χωριών της Επαρχίας Φιλιατών" των Νίκου Σκόπα - Σπ. Χαραμόπουλου, Ιστορία του Βόρειου Ελληνισμού ΗΠΕΙΡΟΣ Κ.

ΒΑΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ), κλπ.

Απρίλιος 2004